

Tilsynsrapport for pædagogisk tilsyn ved Sosialpsykiatri Suðurstreymoy

Generelt om tilbuddet

På hjemmeside findes følgende beskrivelser af Sosialpsykiatriens opgaver og formål:

”Hugtakið sosialpsykiatri kann umsetast til ”sosialt arbeiði við fólki, ið hava sálarligt órógv”. Útgangsstøðið er at stuðla og styrkja einstaka menniskjað við sálarligum órógv at klára gerandisdagin aftur.”

”Fólkini skulu sjálvi vera við til at mynda innihaldið í tilboðnum og skulu í mestan mun taka aktivan lut í arbeiðinum. Endamálið er, at fólkini fáa møguleika at liva eitt sjálvstøðugt, virkið og virðiligt lív.”

Socialpsykiatrien er et støttetilbud til voksne hjemmeboende borgere med psykiske lidelser.

Tilbuddets målgruppe

Målgruppen for Socialpsykiatrien er mennesker med psykiske lidelser i alderen 13 til 73 år. I øjeblikket giver Socialpsykiatrien tilbud til 129 mennesker og dækker områderne Streymoy, Eysturoy, Sandoy og Vágoy.

Tilbuddets leder fortæller, at Socialpsykiatrien er ved at ansætte tre til fire nye medarbejdere, da målgruppen udvides med børn ned til 11 år, hvilket kræver medarbejdere med større kendskab til ADHD, som er en af de mest forekomne udfordringer i denne aldersgruppe.

Tidspunkt for tilsynets start og afslutning

Tilsynet finder sted tirsdag den 14. oktober 2022 i tidsrummet fra klokken 13 til klokken 16.

Hvornår og hvordan er tilsynet varslet

Tilsynet er 31. august 2022 aftalt med aðalstjóri Eyðun Mohr Hansen, Almannamálaráðið.

Almannamálaráðið orienterer lederen ved tilbuddene om tidspunkterne for tilsynet. Det er lederes ansvar at orientere borgere, medarbejdere, – og pårørende i det omfang borgerne ønsker deres deltagelse – om tilsynsbesøget og om muligheden for at have dialog med Tilsynet før og under tilsynet.

Modtagere af denne rapport

Den endelige tilsynsrapport fremsendes til Almannamálaráðið, som står for den videre formidling og opfølgning på tilsynets eventuelle kommentarer og anbefalinger.

Fokuseret tilsyn

Der har ved tilsynet været særligt fokus på tilbuddenes fysiske rammer, faglige tilgange og metoder, borgernes trivsel og udvikling samt medarbejdernes kompetencer, herunder kontinuitet i ansættelserne.

Tilsynet har, hvor dette er vurderet relevant, medtaget andre forhold, som kan have betydning for kvaliteten af de ydelser, som tilbuddet yder over for borgerne.

Tilsynet er gennemført af konsulenterne Gunner Simonsen og Lone Svenningsen.

Materiale, der har indgået i forberedelsen og bearbejdelse af Tilsynet

Følgende lovstof er oversat til dansk, og modtaget hos Tilsynet december 2021:

- Løgtingslóg nr. 72 frá 25. mai 2020 um almannatrygd og tænaastur, - § 1, § 3, kapitel 5, kapitel 6, § 65, § 72 sum broytt við løgtingslóg nr. 168 frá 12. desember 2020
- Kunngerð nr. 226 frá 28. desember 2020, kunngerð um námsfrøðiligt eftirlit
- Kunngerð nr. 228 frá 28. desember 2020, kunngerð um stuðulstænaastur

Følgende materiale er modtaget fra Socialpsykiatrien den 27. og 28. september 2022, på dansk:

- Kort redegørelse for det pædagogiske arbejde i socialpsykiatrien.
- Referater fra personalemøder 13. og 27. september 2022.
- Status vedrørende borger P's forløb, 19. september 2022.
- Status vedrørende borger G's forløb, udateret.
- Oversigt over 12 medarbejdernes kompetencer.

På hvilke måder har det været muligt at opleve det sociale liv og samspil i tilbuddene

Tilsynet møder først fem medarbejdere og tilbuddets leder til dialog om forhold ved tilbuddet. Tilsynskonsulenterne møder herefter tre borgere, som har givet tilsagn til at fortælle om den støtte, som de modtager. Borgere er tilsagt møde samtidigt, og kender ikke hinanden i forvejen. Indledningsvist blev det derfor afklaret, om de ønskede en samtale hver for sig, eller alternativt – som det blev aftalt – at de deltog i dialogen sammen.

Denne løsning kan objektivt set have en negativ betydning for, hvor meget de hver især har haft lyst til at fortælle, da det handler om private og sårbare forhold og informationer. Samtidigt gav formen mulighed for, at borgerne kunne spejle sig i hinandens udfordringer. Det er Tilsynets indtryk, at formen ikke havde negativ indflydelse på borgernes lyst til at fortælle om deres forhold. En borger hjælper eksempelvis en af de øvrige deltagere med at formidle, ved at finde de rigtige danske ord i kommunikationen.

Fysiske rammer

Socialpsykiatrien har til huse centralt i Torshavn, hvor tilbuddets fysiske rammer indeholder kontorer for medarbejderne, fælles mødelokale og mindre samtalerum. Her er også et køkken, hvor man kan mødes på en mere aktiv måde.

Medarbejderne fortæller, at flere borgere har understreget, at de sætter pris på, at Socialpsykiatriens lokaler er et neutralt sted uden tydelig skiltning, da en sådan skiltning kan bidrage til, at man føler sig stigmatiseret ved fremmøde.

Tilbuddets medarbejdere kommer også i borgernes eget hjem, benytter bilen til samtalerum, går en tur sammen med borgerne, eller hvad der nu er det mest hensigtsmæssige i den pågældende relation.

Medarbejderne fortæller, at de er opmærksomme på en eventuel sikkerhedsrisiko forbundet med at komme alene i en borgers hjem. Det er vigtigt med et trygt rum for såvel borger som medarbejder for at lykkes med indsatsen over for borgerne. Medarbejderne fortæller, at de i situationer hvor der formodentligt kan opstå problemer, benytter de sig af tilkaldealarmen.

Det er tilsynets indtryk og vurdering, at de fysiske rammer ved tilbuddet er velegnede til den opgave, som medarbejderne har med borgerne. Her er gode muligheder for at afholde fortrolige samtaler med borgerne, og medarbejderne har ligeledes gode faciliteter til at afholde møder og til dokumentering af indsatsen. Det ses samtidigt konstruktiv, at lokalerne er tilgængelige med

den centrale placering i Tórshavn, at det er et bevidst valg, at der ikke skiltes med beliggenheden.

Værdigrundlag og målsætning

Af det fremsendte materiale fremgår det, at Socialpsykiatrien arbejder ud fra den præmis, at omsorg er grundlæggende for at kunne bedrive pædagogisk arbejde. Hermed forstås åbenhed, balance, empati, tryghed, nysgerrighed og ansvaret for den anden.

Derudover arbejder Socialpsykiatrien med et værdigrundlag som omfatter:

- Ligeværd, som kendetegnes ved dialog, anerkendelse, respekt og tolerance.
- Professionel integritet, som karakteriseres ved høj faglighed, ansvarlighed, troværdighed og åbenhed.
- Social retfærdighed, forstået som retfærdighed og demokratiske værdier som inddragelse, mangfoldighed, fællesskab og rummelighed.
- Engagement, i forhold til troen på, at mennesket kan udvikle sig mod et mere selvstændigt liv.

Målsætningen med tilbuddet i Socialpsykiatrien er at støtte og vejlede borgerne i at have et så selvstændigt, indholdsrigt og værdigt liv som muligt.

Faglige tilgange og metoder

Af det fremsendte materiale fremgår det, at Socialpsykiatrien tilrettelægger indsatsen i samarbejde med borgeren, og der udarbejdes en handleplan på baggrund af drøftelserne med borgeren om ønsker for eget liv. Handleplanen danner grundlag for en samarbejdsaftale, som har til formål at definere, hvilke mål der skal arbejdes med, hvilke metoder der skal benyttes og hvem der har ansvaret for hvad i processen.

Hver borger har en til to støtte/kontaktpersoner (mentorer), som laver aftaler, evaluerer indsatsen og justerer handleplanen i dialog med borgeren. Der afholdes et årligt statusmøde, hvor der følges op på samarbejdsaftalen og målene i handleplanen justeres.

Medarbejderne i Socialpsykiatrien arbejder med en række forskellige metoder som omfatter: Miljøterapi, NUZO, Kognitiv terapi, Mentalisering, Jeg-støttende relationer og KRAP. Indsatsen dokumenteres ved brug af SMART-modellen.

De faglige metoder har til formål at højne borgernes livskvalitet ved at skabe bedre muligheder for selvbestemmelse, at blive eksperter i eget liv, at blive bedre i stand til at indgå i bæredygtige relationer, at blive rask og eller leve godt med sin lidelse.

Medarbejderne fortæller, at indsatsen tilrettelægges med et individuelt afsæt, for at målrette mest muligt i forhold til, hvad den enkelte har brug for. Hvis en borger giver udtryk for, at det aftalte samarbejde ikke fungerer, så justeres dette. Om nødvendigt skiftes mentor, da relationen også har stor betydning for, om indsatsen lykkes.

Medarbejderne modtager supervision fra ekstern konsulent hver 6. uge.

Det fremgår af personalemødereferater, at man ved Socialpsykiatrien er undersøgende i forhold til forskellige scoringsmodeller, som med fordel kan benyttes ved afklaring af nye borgers støttebehov, og i øvrigt fungere som et dokumentationsværktøj. Her drøftes om den ergoterapeutiske COPM-model (Canadian Occupational Performance Measure) kan være en mulighed. Et individualiseret redskab til måling af en borgers egen opfattelse af sine problemer med hverdagens

aktiviteter klassificeret som egenomsorgsaktiviteter, produktive aktiviteter og fritidsaktiviteter. Redskabet er forskningsbaseret og med medfølgende manual.

Efter at have gennemgået det skriftlige materiale samt drøftet Socialpsykiatriens værdier, målsætninger, faglige tilgange og metoder ved besøget, er det Tilsynets indtryk og vurdering, at Socialpsykiatrien i stort omfang anvender faglige tilgange og metoder, som er relevante i forhold til at give brugerne et specialiseret og kvalificeret tilbud om hjælp og støtte.

Borgernes trivsel

Tilsynet ønsker sædvanligvis ved tilsynsbesøg at have en dialog med borgere, som er tilfældigt udvalgt af tilsynet. Det er samtidig Tilsynets erfaring, at borgere tilknyttet Socialpsykiatrien kan have stor skepsis i forhold til at tale om deres vanskeligheder med myndighedspersoner, som de ikke kender. Ved planlægningen af tilsynet aftales det derfor i dialog med enhedslederen, at kontaktpersonerne spørger potentielle deltagere, om de vil fortælle Tilsynet om deres oplevelser og indtryk af den ydelse, som de modtager ved Socialpsykiatrien. I forhold til udvælgelseskriterier aftales det, at det ikke alene må være borgere, som er meget tilfredse med samarbejdet, som udvælges.

Tilsynet møder tre borgere, som får støtte fra Socialpsykiatrien. Den ene borger fortæller, at det har gjort en markant forskel i forhold til at kunne klare sig selv og fortæller, at livet er meget, meget bedre med en mentor. Støtten er gået fra at være ret intensiv til nu at være én time om ugen, hvilket fortsat er vigtigt for at kunne fastholde den gode udvikling. Borgeren oplever at få en kompetent og professionel støtte, og bliver mødt med respekt i en ligeværdig relation.

Den anden borger har fået støtte i en længere årrække og oplever, at mentoren er god til at give den hjælp, som der er brug for og som der er indgået en aftale om. Borgeren synes, at mentorerne er gode og positive mennesker.

Den tredje borger giver udtryk for at være rigtig glad for, at det er muligt at få denne støtte og oplever, at det har hjulpet meget i forhold til at kunne komme ud hjemmefra og begynde at arbejde lidt igen. Borgeren oplever, at det giver stolthed og tro på, at det nok skal gå. Borgeren siger, at der med støtten fra mentoren er sket et stort gennembrud, og at vedkommende har fået en fornyet lyst til livet.

Alle tre borgere giver udtryk for, at støtten har haft afgørende betydning for dem i forhold til at blive mere selvhjulpne og at kunne begå sig i samfundet. Borgere giver samstemmende udtryk for, at medarbejderne er kompetente, og at de oplever sig mødt i øjenhøjde med respekt og værdighed.

Én af borgerne efterlyser hjælp til det med stemmerne, men der er ikke medarbejdere på Færøerne, der er uddannede i at give professionel støtte til borgere, som hører stemmer.

På denne baggrund vil Tilsynet anbefale, at Socialpsykiatrien overvejer, om det vil være relevant at uddanne en eller flere medarbejdere i at planlægge og gennemføre forløb for borgere, som har udfordringer i forbindelse med, at de hører stemmer.

Efter dialog med borgerne, er det Tilsynets indtryk og vurdering, at de er tilfredse med at have et medansvar for indholdet i samarbejdsaftalerne og glade for samarbejdet med mentorerne. Det er Tilsynets indtryk, at stor kontinuitet i relationen mellem borgerne og mentorerne, og at støtten kan gives over en flerårig periode har stor betydning for de resultater, som borgerne oplever.

Medarbejdernes kompetencer

I Socialpsykiatrien arbejdes tværfagligt og medarbejderne kommer fra otte forskellige faggrupper. To pædagoger, to sygeplejersker, fire ergoterapeuter, én fysioterapeut, én sociolog, én psykolog, én socialrådgiver og én social- og sundhedsassistent. De 12 mentorer har henholdsvis 27, 25, 16, 15, 12, 12, 7, 4, 4, 3, 3 og 1 års anciennitet. Enhedslederen har 25 års anciennitet.

Medarbejderne har forskellige relevante efteruddannelser og erfaringer. Næsten alle har deltaget i uddannelse i kognitiv behandling og grundkursus i mentalisering. Tre har en miljøterapeutisk uddannelse, To har uddannelse i DAT – Dialektisk Adfærds Terapi, to har efteruddannelse i psykiatri. Enkelte medarbejdere har forskellige andre relevante uddannelser og kurser; psykoterapeut, seksualvejleder, misbrugsrådgiver.

Ved dialogmødet fortæller medarbejderne, at den kognitive grunduddannelse, DAT og mentalisering er vigtige dele af det fælles faglige grundlag for gruppen. Fire medarbejdere er i gang med uddannelsen i KRAP, hvor det 10. og sidste modul afsluttes i december 2022. I 2023 starter yderligere syv medarbejdere på KRAP-uddannelsen.

Medarbejderne fortæller, at den store tværfaglighed blandt medarbejderne giver mulighed for forskellige tilgange og perspektiver på borgernes udfordringer og mulighed for udvikling, og de oplever, at dette styrker tilbuddet til borgerne. Medarbejderne giver udtryk for, at det er spændende at gøre brug af hinandens kompetencer, at de har et godt samspil, og at det giver anderledes fælles refleksioner, hvilket er med til at kvalificere og målrette indsatsen.

Medarbejderne fortæller, at KRAP allerede benyttes som metode, og at de fire medarbejdere som er i gang med uddannelsen, står for at introducere kollegerne til metoden. Tilbuddets leder fortæller, at de fælles læser kapitler om KRAP op til personalemøder og introducerer brugen af metoden. Af referat fra personalemøde fremgår det, at kognitiv sagsformulering er på dagsorden til et kommende personalemøde. I dialogen med medarbejderne oplever tilsynskonsulenterne en positiv indstilling til brugen af KRAP, som vurderes at styrke et fokus på borgernes egne ressourcer og dermed understøtte Socialpsykiatriens formål med indsatsen. Medarbejderne fortæller, at KRAP er med til at give et fælles sprog, hvilket er vigtigt i en personalegruppe med otte forskellige monofagligheder.

Samlet er det Tilsynets vurdering, at det faglige niveau i Socialpsykiatrien fremstår både højt og professionelt. Medarbejderne opleves at have relevante uddannelser og med relevante kompetencer.

Tilsynets vurderinger

Ud fra det sette materiale og ud fra dialog med såvel medarbejdere, ledelsen og brugere af Socialpsykiatrien, er det Tilsynets indtryk og vurdering, at Socialpsykiatri Suðurstreymoy lever op til intentionerne i § 35 om Stuðulstænasta i Lögtingslóg nr. 72 frá 25. maí 2020 um almannatrygd og tænastrur, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 71 frá 5. maí 2022. Tilbuddet efterlever i den daglige praksis kunngerð nr. 228 frá 28. desember 2020 um Stuðulstænastu.

Tilsynet har følgende vurderinger.

De fysiske rammer er velegnede til opgaven. Her er gode muligheder for at afholde fortrolige samtaler og at afholde møder. Det er hensigtsmæssigt, at lokalerne er centralt placeret i Tórshavn, og at der ikke skiltes med beliggenheden.

Det faglige niveau i Socialpsykiatrien fremstår både højt og professionelt. Her anvendes i stort omfang faglige tilgange og metoder, som er relevante i forhold til at give brugerne et

specialiseret og kvalificeret tilbud om hjælp og støtte. Medarbejderne opleves at have relevante uddannelser, viden og erfaring, og hermed samlet set meget gode kompetencer.

De udvalgte borgere er tilfredse med medarbejdernes tilgang, og værdsætter at have et medansvar for indholdet i samarbejdsaftalerne. De er glade for samarbejdet med mentorerne og det forhold, at der er lange forløb med en tryk relation mellem borgerne og mentorerne, har stor betydning for de positive resultater, som borgerne oplever.

En af borgerne efterlyser hjælp til det med at høre stemmer, men fortæller samtidigt, at der ikke er medarbejdere på Færøerne, der er uddannede i at give professionel støtte til borgere, som hører stemmer. På denne baggrund vil Tilsynet anbefale, at

- Socialpsykiatrien overvejer, om det vil være relevant at uddanne en eller flere medarbejdere i at planlægge og gennemføre forløb for borgere, som har udfordringer i forbindelse med, at de hører stemmer.

Viðmerkingar frá Almannaverkinum til eftirlitsfrágreiðingina

Í samband við frágreiðingina frá eftirlitsvitjanini á Socialpsykiatri Suðurstreymoy í 2022 hevur Almannaverkið fingið høvið at gera viðmerkingar til metingarnar hjá Eftirlitinum.

Almannaverkið hevur hesar viðmerkingar til metingarnar hjá Eftirlitinum:

Tilmæli frá Eftirlitinum er tikið til eftirtektar. Arbeitt verður fram ímóti at útbúgva nøkur starvsfólk í mun til borgarar sum hoyra røddir.

Almannaverkið skal harumframt gera vart við, at bygnaðarbroytingar hava verið í Almannavekinum á heysti 2022, og tí er nakað av broytingum í skipan av trivnaðareindum. Sosialpsykiatri Suðurstreymoy hoyrir í dag til eindina Sosial psykiatri.